

DET SUNDE DILEMMA

Af Asger Aamund, den 22. maj 2014

På søndag skal vi stemme om sammensætningen af en folkeforsamling, der ligger de fleste danskere lige så fjernt som det galaktiske parlament i Stjernekrigs-filmene. For de fleste er det let at finde et lækkert parti, man kan stemme på. Er man modstander af EU som begreb og konstruktion, vil man ufortøvet vælge Dansk Folkeparti eller Folkebevægelsen. Hvis man ser EU som en triumf for fred og samarbejde, er der ingen vej uden om de Radikale. Men hvad skal den stakkels dansker gøre, som er positiv over for et tæt og konstruktivt politisk og kommercielt samarbejde i EU, men som også er bekymret for et EU, der som en voksende formynderstat gradvist reducerer vores frihed som individer og vores selvbestemmelse som nation? Det er et svært valg, for EU-samarbejdet står for noget godt, men i stigende grad også for noget dårligt. På plussiden kan vi konkludere, at så længe EF/EU-samarbejdet har eksisteret – fra Kul og Ståunionen i 1951 og til det moderne EU i dag, har der hersket fredelige tilstande mellem de deltagende europæiske lande.

EU kan også opvise gode resultater med gennemførelsen af frihandel mellem medlemsstaterne. Deregulering af toldbarrierer og handelsrestriktioner kombineret med fælles produktgodkendelser har fjernet mange års både åbne og skjulte restriktioner. Der er dog stadig en del udfordringer tilbage – som for eksempel etableringen af en fælles patentdomstol – men EU som frihandelsområde er en succes. Derimod har det været en stigende bekymring hos de ellers EU-positive danske vælgere, at der med tiden har udviklet sig et gabende demokratisk hul i det europæiske samarbejde. EU parlamentet er simpelthen skruet forkert sammen. EU's lovgivende forsamling har ikke ret til at tage lovinitiativer. Det kan kun Kommissionen. "Mickey Mouse parlament" sagde Margaret Thatcher med en ond henvisning til Mickey Mouse uret af pap, som vi giver til vore yngste. Uret og parlamentet, der ligner, men som ikke er. Det demokratiske svigt og underskud kommer i høj grad også fra Ministerrådet, der består af statscheferne for de 28 medlemslande. Regeringscheferne er valgt regionalt og nationalt, og de ønsker at blive genvalgt regionalt og nationalt. Ingen europæisk statsminister kunne drømme om, at lade en EU sag komme i vejen for sin politiske karriere. Det meste af tiden er Ministerrådet en lam and, der overlader styringen af EU til en stadig mere dominerende alliance mellem EU-Kommissionen og EU-Domstolen. Det magtesløse EU-parlament og det passive ministerråd har resulteret i et departementchefstyre, som vi kendte det under besættelsen. Det er uheldigvis et styre, der interesserer sig levende og nidkært for at regulere EU-borgernes liv og færden ned til mindste lakridspibe og kanelnegl. Til gengæld må vi undvære et stærkt og ansvarsbevidst EU-engagement i de storpolitiske brændpunkter. Ingen gider snakke med EU's befuldmægtigede i udenrigssager, Catherine Ashton, som forgæves forsøgte at komme i spil som mægler i Libyen, Egypten og Syrien. EU's rolle i Ukraine-konflikten er endt som en farce, der udstiller EU's totale afmagt i storpolitikken.

Den tyndbenede og vitaminfattige debat op til EU-valget på søndag har ikke givet den Europa-positive, men også tænksomme dansker mange pejlemærker at stemme efter. Tværtimod er debatten som sædvanlig endt i en ormegård af klicheer og floskler: Er du for eller imod Europa? Hvis du er for Europa, stemmer du radikalt, konservativt, venstre, socialdemokratisk eller til nød SF. Hvis du er imod, stemmer du på DF eller Folkebevægelsen. Virkeligheden ser imidlertid noget anderledes ud. Både V og K og også S, SF og R har trukket dynen op over hovedet og nægter at forholde sig til den forandringsstorm, der er ved at rejse sig i

EU. De gamle, såkaldt regeringsbærende partier ser også fremtidens EU som en sammenslutning af 28 lande – eller flere – der må forsøge at finde ud af det sammen ud fra de politiske forudsætninger, der er gældende i dag. De nægter at anerkende det demokratiske underskud, og at EU politisk ligger i ruiner. De partier, der er skeptiske eller modstandere af EU's nuværende struktur stemples som reaktionære højreekstremister med alt, hvad dertil hører. De store, gamle partier undervurderer fuldstændigt, at de EU-kritiske partier er ved at vinde europæernes hjerter og sind. Dette vil kun accelerere den udvikling, der nu er i gang, og som er uafvendelig. Inden for en kortere årrække vil EU blive delt i en letvægtsføderation, der omfatter Euro-landene og så en markedsplads for de øvrige. Den nye føderation vil være demokratisk forankret i et ægte parlament i to kamre som i USA og med en regering og en præsident, der er folkevalgte. Den føderale politik vil koncentrere sig om nogle få politiske kerneområder såsom finanspolitik, forsvars- og udenrigspolitik, men griber ikke ind i medlemsstaternes øvrige suverænitet. Vi får altså et EU i to forskellige divisioner. Nok forskellige, men i samarbejde. Danmark, Sverige, Storbritannien og flere andre lande vil i mange år være at finde på det europæiske fællesmarked, mens de vurderer deres mulige deltagelse i den egentlige føderation. Findes der mon et politisk parti, der erkender denne udvikling og indstiller sig på den? Ja, det gør der faktisk. Liberal Alliance støtter dannelsen af en føderation af de villige ud fra den overbevisning, at det er nødvendigt, at verdens rigeste økonomiske samfund rummer en struktur, der beskytter vore værdier, og som med autoritet kan deltage i løsningen af de globale politiske udfordringer. Men Liberal Alliance har også forstået, at danske vælgere i en årrække ikke ønsker at deltage i den politiske integration og derfor udelukkende bør være en del af det kommercielle og tekniske samarbejde. Dette er en holdning, de passer godt til de danskere, der er positive over for et tæt og konstruktivt samarbejde, men som ikke ønsker virkeliggørelsen af EU som formynderstat. En god position for de danskere, der fravælger de bevidstløse ja-eller-nej-til-alt partierne og i stedet lægger sig på en kurs, der styrer mod fremskridt, samarbejde og national ansvarlighed.